شێرزاد حەسەن

"تائێستاشی لەگەڵ
شەوانە بەه
بەتۆپزی لەگەڵیان

دیداری مەریوان هەڵەبجەیی

فۆتۆ هێمن عەبدولقادر

لە درێژەی ئەم گفتوگۆیەدا مامۆستا شێرزاد حەسەن لەسەر پرۆسەی نووسین و دوان لەسەر شتە حەرام و تابۆکان و جورئەتکردن لە نووسیندا دەدوێت، باس لە ئەزموونی نووسەرە جیهانییەکان دەکات وەك نموونە، پاشان لەسەر پەیوەندی تەندروست و ناتەدروستی نێوان نێر و مێ لە کۆمەڵگەی تەقلیدی کوردییدا دەکات و دواتریش ئاماژە بە ئاکام و کاریگەرییە خراپەکانی ئەو پەیوەندییە ناتەدروستە دەکات لەسەر ئاستی پانتایی کۆمەڵگە بەگشتی و بەتایبەتیش لەسەر نەوەی نوێ..

●**لڤین:** باسی سێکسمان کرد، سێکس لە چیرۆکەکانی تۆدا تایبەتمەندی خۆی هەیەو جیاوازە لەوەی کە تاوەکو ئێستا لە چیرۆکی کوردییدا دیومانە، بەڵام پێتوانییە کارکردنی بەردەوام لەسەر سێکس و ئیرۆسکوشتن تووشی خۆدووبارەکردنەوەت بکات، ئەگەر لە رووی پێکهاتەو فۆرمەوە گۆڕانی بەسەردا نەیەت؟

شێرزاد حەسەن: تۆزێك لەمەوبەر باسی پەیوەندی نێوان نێرو مێمان کرد، پەیوەندییەکی کامڵ لەنێوان نێرو مێدا پیادەنابێت ئەگەر پەیوەندییەکە جەستەییش نەبێت. من ناڵێم لەم سەرزەوییەدا بەهەزاران پەیوەندی رۆحی لەنێوان نێرو مێدا بەبێئەوەی سێکسی تێکەوتبێت، نەبووە، بەڵام ئەگەر قسە لەسەر عەشقە، قسە لەسەر کامڵبوونی پەیوەندییە لەنێوان نێرو مێدا، رەنگە بەوە دەستپێبکات کە ئەبێت ئەو پەیوەندییە“ پەیوەندییەکی کۆك بێت، ئەو کاتەیە کە ئیتر پەیوەندی بە مانا رۆحییەکانی خۆی؛ بە مانا جەستەییەکانی خۆی؛ بەشێوەیەکی کامڵ دروستدەبێت.. وەکو پێشتر پێموتی من لە گەڕەکێکی میللییدا ژیاوم، کە باڵق بووم؛ برادەرەکانم لەتاو تینوێتیو ئاڵۆش ئەچوونە گژ ماکەر، من لە گەڕەکێك بووم کە پڕبوو لە هەتیوباز، لە گەڕەکێك بووم ژمارەیەکی ئێجگار زۆر ئافرەتم بینی گوایە سۆزانیین و کوژران و رەنگە زۆرجار گوناهی گەورەی ئەوانیش گومانێك بووبێت، گومانێکی زۆر سادە. تا ئەم ماوەیەش لە گەڕەکی ئێمە لەبەرئەوەی کوڕێك بەرێکەوت کۆتر هەڵدەفڕێنێ و کچێکیش لەسەربان لەسەر تەناف جل هەڵدەخات و قسە لەگەڵ یەکتر دەکەن، باوکی کچەکە؛ کچەکەی خۆی فڕێدەداتە خوارەوەو بەر چیمەنتۆی حەوشەکە دەکەوێ و دەمرێت. دەگێڕنەوە کە گوایە فرۆید دایك و باوکی دەرگایان داخستووەو بەچرپە لە ژوورەوە قسەیان کردووەو ئەویش لە کونی دەرگاکەوە ویستوویەتی بزانێ چی دەکەن، بڕوانە فرۆید چ فزولیەتێکی هەبووە، دوای ئەوە (ولیەم رایش) کە تۆمەتی ئەوەی بۆ دروستدەکرێ شۆڕشهەڵگیرسێنەر یان پێشەوای شۆڕشی سێکسییە لەسەر ئاستی جیهانی، دوایی لە شێتخانەیەکی ئەمریکا دەمرێت، ئەو پیاوە

دا بێت لەو کۆمەڵگایەی کە ئێمەی تیادەژین، ەزاران ئافرەت بەزۆر ئەتکدەکرێنو پیاوان دا دەخەون"

بەشی پێنجەم

-ولیەم رایش- زوڵمی گەروەی لێکرا، ئەو باسی عیشقو پەیوەندی ئاڵۆزی نێوان نێرو مێی دەکرد، تەنانەت لە باوکی رۆحی خۆی هەڵگەڕایەوە کە فرۆید بوو، چونکە رایش پێڕەوی لە قوتابخانەی دەروونشیکاری دەکرد. فرۆید بڕوای وابوو کە نەخۆش دێتە عەیادەیەك ئەگەر ژن بوو ئەبێ نێوان تۆو ئەو قەرەوێڵەیەك هەبێت، رایش بڕوای بەو قەرەوێڵەیە نەبوو، بۆیە رایش دوو ژن لە نەخۆشەکان ببوون بە ژنی خۆیو لەگەڵیان وەك ژنو مێرد ژیا، چونکە ئەو رێزی ئەو بۆچوونەی فرۆیدی نەگرتو وەکو کوڕێکی لاسار لە فرۆید هەڵگەڕایەوە، وتی چی تیایە ئەگەر من لەگەڵ ئەو ژنەی کە نەخۆشی منەو دێتە عەیادەکەم بکەومە پەیوەندییەکی خۆشەویستییەوە.. من زۆر منداڵ بوومو گوێم لە چرپەچرپی نێوان نێرو مێیەکان، پیاوو ژنەکانو ژنو مێردەکان بوو. کە شەو ئەکشا گوێم لە سوعبەتە جنسییەکان دەبوو، زۆر منداڵ بووم کە گوێم لە گۆرانییەکان دەگرت کە پڕبوون لە وەسفی ئەندامی لەشی ئافرەت، لە مەمكو لێوو ماچ؛ کەچی لە ژیانی رۆژانەدا باسکردنی ئەوانە گەورەترین حەرام بوو. دەمویست لەو شتانە تێبگەم، دەمویست بزانم ئەو گۆرانییانە کە ئەو رستانەی تیایەو حەرامە، چۆن رێگەیان پێدەدرێت، دوایی تێگەیشتم کە ئەوە گۆرانیبێژێکی میللییەو لە ناهۆشیاریو ناخودئاگاییو لەتاو خۆیو حەسرەتی خۆی دەنگی هەڵبڕیوەو جورئەتی کردووە باسی مەمك بکا کە رەنگە دواجار لەسەر ژوانێك کوژرابێت. بۆیە من لە چیرۆکەکانەوە، لە حیکایەتو لە شیعرەکانەوە، لە ژوانی پڕنهێنی نیوەشەوی گەڕەکی ئێمەوە کە هاوڕێکانم ئەچوونە گژ ماکەر، لەو گەڕەکەوە کە پڕبوو لە هەتیوباز، تێگەیشتم سێکس پانتاییەکی زۆر گەورەی داگیرکردووەو کەچی کەسیش باسی ناکات.. دوای دوانزە ساڵ کە من بووم بە ئایینپەروەر -لە شەشی سەرەتایی تا زانکۆم تەواوکرد- بەردەوام ئەو پیرە ددانکەوتووانەم دەدی کە لە مەلایان دەپرسی چەند حۆریمان هەیە لە بەهەشت.. لە رەمەزاندا کە ئێمە برسیمان دەبووو چاوەڕێی ئەوە بووین رۆژوو بشکێنین، بەردەوام ئەو پرسیارە دەکرا، بەرلەوەی ئاو یان دەنکێ خورما بخۆین بەردەوام گوێم لە پیرەمێردەکان بوو بۆ جاری هەزارەمین لە مەلایان دەپرسی لە بەحەشتێ چەند حۆریمان هەیە؟ دواتر کە بالق بووم؛ تێگەیشتم لەوەدەچێت ئەو پیرەمێردە ددانکەوتووانە قەت لە ژنەکانی خۆیان تێرنەبووبن، بەردەوام لە خەیاڵی ئەواندا حۆرییەك هەیە کە ژنەکانی ئەوان نییە. من لەوەوە تا حەدی شێتی بیرمدەکردەوە! ئەی خودایە سێکس چ پانتاییەکی گەورەی هەیە کەچی کەس قسەی لەسەر ناکات؟! لە قوتابخانەکانو دوای ئەوەش کە چوومە زانکۆ؛ پاشانیش کە هاتمە سلێمانیو بووم بە مامۆستا لە قوتابخانەیەکی تێکەڵ، بە تەنیا کچو کوڕەکانم دەدواند، بەجووتە دەمدواندنو دەمزانی ئەمانە چەند درۆزنن لەگەڵ یەکتری. کچەکان بەتەنیا شتێك دەڵێنو کوڕەکان بەتەنیا شتێك دەڵێن. کە بەیەکتریش دەگەن شتێکی تر دەڵێن.. من بەردەوام خەیاڵی ئەو قوتابییانەی خۆم دەخوێندەوە کە لە پۆلەکاندا تێکەڵ بوون، ئەوان هەرگیز ئاگایان لە دەرسەکانی من نەبوو، هەمیشە لە شوێنێکی تر بوون، من تێگەیشتم پۆلەکانی ئێمە چەند ساردوسڕن، چەند بێ ژیانن، چەند بێ خۆشەویستیین، ئەوانە هەموو ژانی گەورەیان دەخستە دڵی منەوە.

ئێمە هەشت نۆ دە منداڵ بووین لە ژوورێکدا دەژیاین، من باوکمم بینیوە دەیانجار بەزۆر لەگەڵ دایکم نوستووە، جاری واهەبووە گوێم لە دایکم بووە لە کاتی جووتبووندا گریاوە، گوێم لە هەناسەی بووە کە گریاوە، دیارە ئەوەشم لە چیرۆکی ئیزرائیلدا باسکردووە.. باوکم دارهەنجیرێکی بڕییەوە، لەبەرئەوەی هەنجیرەکەیمان لێدەکردەوەو دەمانخواردو جۆلانەمان پیاهەڵدەخست، براکەمو خوشکەکەشم دڵیان بە هێلانەیەکی کوکوختی خۆشبوو کە لەسەری بوو، دایکم زۆر گریا کە هەنجیرەکە نەبڕێتەوە، هەمان شەو کە ئەوکات من تەمەنم چواردە یا پانزە ساڵ بوو، وابزانم تازە بالق بووم، ئەگریام بۆ دارهەنجیرەکە.. ئەوە شەوە من لەژێر لێفەکەدا نەنوستبووم کە چرا کوژایەوەو باوکم بەزۆر لەگەڵ دایکم جووتبوو.

من تێگەیشتم، یان هەموو شتەکان پێیاندەوتم کە پەیوەندی نێرو مێ یان سێکس، چ پانتاییەکی گەورەی لە ژیانی ئێمە، لە نوکتەکانی ئێمەدا داگیرکردووە. پیاوە هەرە نەجیبزادەکانمان (ئەوانەی گەر خەڵك بیانبینێ شەرمیان لێدەکات) کە دادەنیشن بەردەوام نوکتەکانیان پڕە لە جنس، من دوای ئەوەی کە تێکەڵ بە خەڵکی ئەورووپی بووم؛ بینیم نوکتەی سەر مێزەکانی ئەوانیش پڕە لە سێکس، کەواتە شتێك هەیە بەئاشکرا ناوترێت، بەڵام لە رێی گۆرانییەکەوە؛ لە رێی نوکتەیەکەوە؛ دەوترێ.. دوای ئەوەش سەیری خەونەکانی خۆمو خەونی برادەرەکانم کرد چەند پڕن لە شتی حەرام. دوایی رۆژگارێکی تر هات کە وێرام لە کچەکان بپرسم خەونەکانی ئێوە چین؟ تێگەیشتم خەونەکانی ئەوانیش بەڕادەیەکی زۆر شەرمنانەن، هەموو ئەو کوڕانەی کە دێنە خەونیان -وەك لە حەساریشدا باسمکردووە- وەهمن، بەڵام هەر هیچ نەبێت وەهمێکن کە کچان دەوێرن لەناو خەونەکانیان بیانبینن.. لەوێدا هەستمکرد پێویستە هەزار نووسەرمان هەبێت بۆئەوەی بتوانێ قسە لەسەر ئەو هەموو نهێنییە؛ ئەو هەموو ئاڵۆزییە؛ ئەو هەموو جەنگە ژێربەژێرەی نێوان نێرو مێ بکات، کە کەس قسەی لەسەر نەکردووە. بۆیە دیسانەوە دەڵێم من پیاوێکی زۆر بێبەهرەم لەو بوارەداو ئەوەی من کردوومە گەمەیەکی ئەدەبییەو هیچی تر، بەڵام بڕوام وایە ئێمە پێویستمان بە هەزار نووسەر هەیە قسە لەسەر ئەو بابەتە بکات، بۆ ئەمڕۆکەش لە هەموو کاتێك زیاتر پێویستمان بە نووسەری لەوجۆرەیە.

ڤین: بۆچی چیرۆکنووسی کورد نەیتوانی یاخود جورئەتی ئەوەی نەکردووە بەباشی کەڵک لەو بابەتە وەربگرێت و شاکار بخوڵقێنن؛ لەکاتێکدا لە کوردستاندا هیچ جۆرە سانسۆرێک نییە؟ با لێرەدا نموونەیەک بێنمەوە، ئەحمەد مەحمود کەنووسەرێکی ئێرانییە لە ڕۆمانی (هاوماڵەکان)دا کە باس لە ڕۆژگارێکی پڕ لە جموجوڵی سیاسیی ئێران دەکات بەکەڵکوەرگرتن لە وێنەیەکی ئیرۆتیک لە چوارچێوەی ماڵێکی بچکۆلەدا توانیویەتی شاکارێک دروستبکات، لەکاتێکدا فەزای ڕۆمانەکە بەگشتی فەزایەکی سیاسیی و کۆمەڵایەتیی قۆناغێکی پڕ ئاشوب و جەنجاڵی ئایدۆلۆژیستەکانە؟

شێرزاد حەسەن: ئامارم لانییە تا بزانم لە ناو کورد و عەرەب و عەجەمدا چەند نووسەر جورئەتیان کردووە لەو بوارەدا کاربکەن، بەڵام بیریشمان نەچێت لە ڕۆژئاوا لە شەستەکاندا –ئێچ دی لۆرانس– بەلەعنەت کرا، لەبەرئەوەی (دۆستی خاتوو چاتەرلی) نووسی لە ئینگلتەرا، بڵاونەکرایەوە و لە ئیتالیا چاپکرا. جیمس جۆیس دادگاییکرا و گۆستاڤ فلوبێر لەسەر ڕۆمانی (مادام بۆڤاری) دادگایی کرا، ڤیلادیمێر ناباکۆف کە هاونیشتیمانییەکی ئەمریکییە، بەڵام خۆی بەڕەگەز ڕوسییە و (لۆلیتا)ی نووسی، ڕۆمانی لۆلیتا بخوێنەرەوە باس لە عەشقی پیاوێکی شەست ساڵان دەکات لەگەڵ کچێکی چواردە ساڵاندا، بەو نمونانەدا تێدەگەیت ئەمانە چەندە نووسەری ئازا بوون کە بۆ یەکەمجار وێرایان باسی حەرام بکەن. حەرام ڕەگوڕیشەی دەگەڕێتەوە بۆ ناو ئەو کلتورەی کە تیایدا دەژین. دواجار ئایین سیستەمی ئەخلاقی ئێمە دادەڕێژێت و تۆش دەزانیت هەموو ئیشی ئایین لەسەر فۆبیایە، لە سێکس تۆقینە، ئایین ترسێکی گەورەی لە سێکس هەیە. لە ئاییندا سێکس لە چیرۆکەکانی ئادەم و حەواوە دەستپێدەکات. زۆر ڕوونە و شتێکی غەریب ناڵێم ئەگەر هەر کەسێك بێت، جا ئینگلیز بێت یان فەرەنسی بێت لە قۆناغێکدا کە کۆمەڵگا کۆنەپارێز و ترادیشناڵە؛ تەقلیدییە؛ یەکڕەنگە؛ هەر لە کۆنەوە بەو هەموو حەرامە گۆشکراوە، نووسەرێك نایەت ببێ بە موعجیزە و لەپڕ دەروازەکانت بۆ بکاتەوە و بتباتە تاریکایی ئەشکەوتەکان و چرایەکت بۆ ڕۆشنبکات. قسەکردن لەسەر سێکس و لەسەر نێر و مێ دیسانەوە دەستگرتنی مرۆڤێکە بۆ ناو ئەشکەوتێکی تاریك لەناو وجودی خۆیدا کەپێیدەڵێیت تۆ وا ئارەزوو دەکەیت و ئاواش بیردەکەیتەوە، پێیدەڵێیت خەونەکانی تۆ ئا بەمشێوەیەیە. لەناو ئەو ئەشکەوتەدا کە تۆیت، کە ڕۆحی تۆیە دەبینیت چەندە هیلاك و تاریکیت، خۆت دەبینیت لەناو خۆتدا. بۆیە بەبڕوای من ئەو

"ڕۆژگارێکی تر هات کە وێرام لە کچەکان بپرسم خەونەکانی ئێوە چین؟ تێگەیشتم خەونەکانی ئەوانیش بەڕادەیەکی زۆر شەرمنانەن، هەموو ئەو کوڕانەی کە دێنە خەونیان –وەك لە حەساریشدا باسمکردووە– وەهمن، بەڵام هەر هیچ نەبێت وەهمێکن کە کچان دەوێرن لەناو خەونەکانیان بیانبینن"

نووسەرەی کە جورئەت ناکات ئەمانە باسبکات؛ بەشێکی دەگەڕێتەوە سەر ئەوەی کە پێگەی کۆمەڵایەتیی خۆی نەدۆڕێنیٚ، چونکە ئەدیب دەیەویٚ وەك هەموو بوونەوەرێکی کۆمەڵایەتی ڕێزی خۆی بپارێزێت، دەیەویٚ کەس پەنجەی بۆ ڕانەکێشیٚ و نەکوژرێت و نەفەوتێت. باس لە حەرام ناکات، چونکە لە دواجاردا ئەو بۆئەوەی بیسەلمێنیٚ کە شۆڕشگێڕە ئەبیٚ قەت خۆی لەو باسە نەدات، بۆئەوەی بیسەلمێنێت نووسەری پرۆلیتاریایە یان نووسەری ئاغاو کرێکارو پاڵەو جوتیارو ڕەنجدەرانە کاری بەو شتانەوە نییە، پەیوەندی نێر و مێ و جووتبوون و سێکس و ئەم بابەتانە بەلای ئەو جۆرە نووسەرانەوە شتی قۆڕن. من هەر لە سەرەتاوە دەمزانی دەمدان لە مەسەلەی سێکس، مەترسیدارە، من دوو کچ و کوڕێکم هەیە، زۆرجار نەسیحەتم دەکەن دەڵێن باوکە ئەوەندە ڕووت مەبەرەوە، ئەوەندە لە ڕووی کۆمەڵایەتییەوە خۆت مەدۆڕێنە، باوکە عەیبە! ڕاستە من پەروەردەم کردوون، بەڵام دواجار کۆمەڵگەش لەگەڵ مندا ئەوان پەروەردە دەکات، ئەوان دوایی سیستەمێکی ئەخلاقی کۆمەڵگاش لە من دەکڕن و پێشمیدەفرۆشنەوە. ئیدی من چی بکەم؟! تۆ بەتەنیا ناتوانی جەنگاوەر بیت. کاتێك تۆ وەك منداڵێکی دەمبەهاوار دێیتە مەیدان و وەکو چیرۆکەکەی (ئەندرسن) دەڵێی پاشا ڕووتە، لەبەرئەوەی تۆ دەزانی پاشا ڕووتە و جلێکی ئەفسوناوی لەبەردانییە وەکو ئەوەی وەزیرەکان پێیدەڵێن. بۆیە بەردەوام یەکێك پێتدەڵێت ڕێزی خۆت بپارێزە، ئەو ڕێزەی کە لە ژنەکەتەوە دێت، لە منداڵەکانتەوە دێت، لە خەڵکەوە، لە پوورو لە دایکتەوە دێت. لەبەرئەوە من پێتدەڵێم ئەگەر بەر لە تۆ کەسێك دەستی بۆ حەقیقەتێك نەبردبیٚ، ئەگەر سادەترین حەقیقەتیش بێت، گەورەترین موغامەرە و سەرکێشیی و ترسناکییە بۆ تۆ، بۆیە من بڕوام وایە نووسەری لای ئێمە نایەویٚ هیچ جۆرە سەرکێشییەکی لەو بابەتە بکات و ناشیەویٚ ڕێز و پێگەی کۆمەڵایەتیی بدۆڕێنیٚ و دواجار ئەمانە بەکێشە و خەمی خۆی نازانیٚ.. بیرت نەچێت ئەوەی خۆی لەم شتانە بدات دادگاییدەکرێت، ڕیسوادەکرێت، دەبێت بکوژرێت، ئەمانە هەمووی ڕیسکە؛ مەترسییە؛ سەرکێشییە و دەردو بەڵایە، بەردەوام بەرلەوەی کۆڕێك لەسەر پەیوەندی نێر و مێ بگرم، خێزانەکەم دەمترسێنیٚ و دەڵێت کوڕی باش ئاگات لە خۆت بێت.. کەواتە هەموو کەس دەترسێت، ئەگەر تۆ ڕێزی ئەو ترسانە بگری قسەناکەیت، بەڵام ئەگەر تۆ بڕوات بە حەقیقەتێك هەبێت؛ وەکو زەردەشت دەڵێت وتنی سادەترین حەقیقەت بەر لە تۆ نەوترابێت ترسناکترین شتە، گویٚ بەوە نادەیت. هەمیشە کۆمەڵگای مرۆیی نەك بەتەنیا هەر ئێمەی کورد، لە قۆناغی جیاجیادا ئارامییەکی گەورەی دەبێت گەر لەسەر کۆنەپارێزی خۆی بمێنیٚ، مانەوەی لەسەر ئەو دۆخەی کە تێیدا سەقامگیرو ئارامە پێخۆشە، چونکە هەموو گۆڕانێك جێی مەترسییە، وتنی هەموو ڕستەیەکی تازە جێی مەترسییە. بۆ یەکەمجار کچێك کە قاچی ڕووتکردۆتەوە و چۆتە قوتابخانە ترسناك بووە، لە سلێمانی، یەکەم کەس کە پەچەی فڕێداوە سۆزانی بووە لە دیدی ئەو شارو کۆمەڵگایەوە، یەکەم کەس کە پانتۆڵی لەپێکردووە، بەدڕەوشت بووە، ئیتر تۆ لەم شتە سادانەوە دەستپێبکە و بڕۆ بۆ شتەکانی تر، ئیدی کۆمەڵگای مرۆیی بەجۆرێك لە جۆرەکان لە قۆناغی جیاجیادا هەمیشە ژمارەیەکی یەکجار زۆری هەموو ئەوانەن کە کۆنەپارێز و شەرمن و ترسنۆکن و دەیانەوێت لەسەر ئەم تەقلیدە سەقامگیربن، چونکە ئەوان نایانەویٚ بێنە ناو پانتاییەك کە بەر لەوان پانتاییەکی مینڕێژکراو بووە، ئەگەر ئەو بچێتە ناوی؛ کیٚ دەڵیٚ مینێك لەژێر پێی ناتەقێتەوە. ئەمەیە (نۆبەلادیزم) و (نۆماستولان)، واتە شوێنێکە زەوی حەرامە، تۆ ئێستا لە زەوی حەرامدایت و چووزانی بەر تەقەی کام لا دەکەویت، کە تۆ چوویتە زەوی حەرامەوە، چووزانیت کیٚ دەتکوژێت، کیٚ دەتفەوتێنیٚ، بۆیە من بڕوام وایە بەشێکی زۆری ئەو ترسە دەگەڕێتەوە بۆ ئەوەی مرۆڤ تا ئەو شوێنە ئارامە کە لە دۆخێکدایە کە لە منداڵییەوە و بەدرێژایی مێژووی خۆی لەسەری ڕاهاتووە، بەدیوی

ئەودیویشدا لـە کۆمـەڵگای تەقلیدیـدا قسـەنەکردن لەسەر ئەو راستییانە ترسە لە دۆڕاندنی پێگـەو ڕێـزی کۆمەڵایەتییت، چونکە ئێستا ئەو سیاسـەتمەدارانەمان؛ مامۆسـتاکانمان؛ قەشـەکانمان؛ ئـەو مـەلاو نووسـەرو هونەرمەندانەمان؛ یەکەم شـت کـە بایـەخی پێـدەدەن ئەوەیە کە بایی چەند لە رووی کۆمەڵایەتییەوە ڕێـزی لێدەگیرێت، بۆیە هەمیشـە زمانێـك دەدۆزێتـەوە کـە هەمووان ڕێکـن لەسـەری، ئەگـەر تـۆ زمـانێکی تـر بدۆزیتەوە کە زمانی ئەوان نەبوو یان ڕێکنەبوو لەگەڵ ئەوان، گـەر مەودایـەکت دۆزییـەوە بـۆ خـۆت کـە مەودای ئەوان نەبوو، وەکو ئەو بزنەت لێدێت کە لە مێگەل دادەبڕێتو ئەیەوێ گیایەك لـە لاڕێ بخـوات، شوانەکە بەچی دەیهێنێتەوە؟ بێگومان بەگۆچانێك لـە تەوقی سەری دەدات بۆئەوەی بێتەوە ناو مێگەل، بۆیە کۆمەڵگای کوردیو کۆمـەڵگاکانی ڕۆژهـەڵات لـە قۆنـاغی جیاجیـادا کۆمەڵگایـەکی مێگـەلی بـوون، کۆمەڵگەی گاڕان بوون، ئینگلیز پێیدەڵێت "هێـردز" واتە قەتیعو لادان لە مێگەل یەعنی مردنی خۆت، واتە فەوتانی خۆت.

لڤین: ئەو ڕۆمانەی کە باسمانکرد (هاوماڵەکان)، لە ماوەی چل ساڵی رابردوودا تـەنیا دوو ساڵ مۆڵـەتی چـاپی هـەبووەو دواتـرو تـاوەکو ئـەمڕۆش چـاپو بڵاوکردنـەوەی قەدەغـەکراوە، لـە کاتێکـدا تـەنها چـەند لاپەڕەیـەکی سـەرەتای کتێبەکـەش لەسـەر سێکس دەدوێ؟

شـێرزاد حەسـەن: حەزدەکـەم زیـاتر لـەسـەر ئـەوە قسەبکەین. کاتی خـۆی کـە گۆسـتاڤ فـۆبلێر (مـادام بۆڤاری) نووسی، پێیـانوت "بەدڕەوشـت، بێشـەرەف، بێئەخلاق"و دادگـاییش کـرا، لەبەرئـەوەی دەیـانوت چۆن ڕۆمانەکە باس لە ژنێکی فەرەنسی دەکـات کـە چوار دۆستی گۆڕیوە. واتـە گـۆڕینی پیاوێـك کاتێـك نوشوست دێنێ لـە عەشـقیدا، جـاری دووەم ئەچـێتە باوەشی پیاوێکی دیو نوشوست دێنێ، ئەچێتە باوەشی سێیەم و نوشوست، چوارەمیش هەروەها، ئەمە بۆ ئەو سـەردەمە ئەوپـەڕی بەدڕەوشـتییە، ئـەمڕۆ سـادەترین گەنجی ئینگلیزی کە ڕۆمانی (دۆستی خاتوو چـاتەرلی) دەخوێنێتەوە پێکەنینی پێدێت کە (ئـێچ دی لـۆرانس) لەسەر چی دادگـایی کـراوە؟! ئـەم نووسـەرە چـەندە بێگوناه بووە، ئەو هـەر هیچـی نـەوتووە، بـەڵام لـەو قۆناغەی کـە بـۆ یەکـەمجار دەم لـەم شـتە حەرامانـە دەدەی، ئەمە لەرزاندنو هەژاندنی پایـە کۆمەڵایەتییـە سـەقامگیرو تۆکمـەو دامەزراوەکانـە، نووسـەر ئـەو شەیتانە؛ ئەو ئیبلیسە؛ ئەو زۆڵەیە؛ ئەو حەرامزادەیەیە کە خەریکە پایەکان ئەڕمێنێ، ئەو پایانەی کە لەسەر درۆ دامەزراون، لەسەر ریاکاریو لەسەر شاردنەوەی حەقیقەت.

لڤین: پێشـتر باسـی ئـەو جوتبوونانـەمان کـرد کـە دایکانو باوکانی ئێمە ئەنجامیانداوەو زۆرجار لەسەر نـاڕازیبوونی لایـەکیان بەقریشـکەو گریـان کۆتـایی پێهـاتووە، ئەمـەش کاریگـەری راسـتەوخۆو خراپـی لەسـەر ڕۆحو دەروونـی ئـەو منداڵانـە دەبێـت کـە لەوجۆرە پەیوەندییانـەدا دروستدەبن، هەروەها لە رووی شـەرعییەوە بـەمانا دینییەکـەی؛ ئێمـە لـە پەیوەندییـەکی ناشـەرعییەوە بەرهـەمهاتووین، ئایا ئێمە چەندە تەعبیردەکرێین وەکو زۆڵ؟ یان ئەوەی بەلای منەوە گرنگە خستنەوەی ئەو نەوە نەخۆشو ناتەندروسـتەیە کـە لـە ئاکـامی ئـەو جووتبوونـەدا دروسـتدەبێتو کاریگەرییـە خراپـەکانیان لەسـەر کۆمەڵگە؟

شـێرزاد حەسـەن: تائێستاشـی لەگەڵـدا بێـت لـەو کۆمەڵگایەی کە ئێمەی تیادەژین، شەوانە بەهـەزاران ئـافرەت بـەزۆر ئەتکـدەکرێنو پیـاوان بـەتۆپزی لەگەڵیاندا دەخەون، لـە رووی شـەرعییەوە هەڵبەتـە هەموو بەزۆرنووستنێك کە بە ورتەورتی مەلایەك یـان خوێندنەوەی شتێك تـەواودەبێت، ئیـدی ئەمـە چـەند دەبێتە هۆی ئەوەی کە مارەیی هاتووە یـان نـەهاتووە، شتێکی ترە، بەڵام راستترین پەیوەندی ئەوەیە کـە دوو کـەس کـۆكو رازی بـن لەسـەری، ئەمـە جـوانترین پەیوەندییە لەسەر زەوی، بەڵام ئەگەر ئێمە بگەڕێینەوە ناو شەرع؛ شتێکی تر دەڵێت، بۆیـە مـن بـڕوام وایـە زۆربەی دایكو باوکانی ئێمە دیارە ئەوانیش گوناهیان نەبووە، قوربانی بوون لە ژینگەیەکدا کە ئافرەت تێیدا نەبینراوە، بۆ نموونە ژنان لە چاکترین حاڵەتدا چـوون لە حەمام بووك ببینن تا ئەو کاتەی کە بووك خراوەتە نـاو پـەردەوە، زاوای نـەدیوە، بـەملیۆنان کـچ ئـاوا شـوویان کـردووە، دواجـار چـەند رسـتەیەك چـەند شـتێکی پێـدەوترێت کـە ئەوانـە شـەرعین، ئێسـتە راستترین پەیوەندی لە کۆمەڵگای ئێمەدا ئەوەیـە کـە لە دادگا مارە دەکرێ، بەڵام ئێستاشـی لەگەڵـدابێت زۆرێك لەو کچانە مـەلا مارەیـان دەکـات، چـونکە دەبێت مەلا رازیبێتو ئایـەتێ بخـوێنێ، ئـەگینا حـەلاڵ نییە، واتە لە کۆمەڵگەی پێشکەوتوو یان لە ڕۆژئـاوا کە زەواجی مەدەنی هەیە لە شارەوانی خـەڵك خـۆی تۆماردەکات، بەس تۆمـار، هەشـە سـێ منـاڵی هەیـە خۆی تۆمار ناکات، کەواتە دەبێت ئێمە بڵێین هـەموو ڕۆژئاوا زۆڵە.

لڤـین: مامۆسـتا لـەو حاڵەتـەدا ئـەو تـەبایيو خۆشەویستییە دەدۆڕێـتو کاریگـەری لەسـەر جینات هەیـە، بـەپێی کۆمـەڵێک لێکۆڵینـەوەی تـازە لـە کـاتی ئەو جووتبوونەدا کە ئینسیجامێکی ڕۆحی لەنێوان ئەو دوو مرۆڤـەدا نییـە، شـوێنەواری زۆر خـراپ جێـدەهێڵێت، لەسـەر ئـەو منداڵـەی کـە دروسـتیدەکەنو بـەردەوام ئـەو ئافرەتـەی کـە بـە نائاسوودەیی سکێکی هەڵگرتووە لە پیاوێـک کە هیچ خۆشی ناوێو هیچ پێـی قایـل نییـەو رەنگـە نـاڕازی بێـت لـەوەی ئەمـە بـاوکی ئـەم مناڵەیـە، ئەمـە بەردەوام کاریگەری لەسەر پێکهاتەی خێزان دادەنێ؟

شێرزاد حەسەن: لـە رووی زانسـتییەوە وایـە، ئێسـتا ئەگەر لە رووی جیناتەوە، لە رووی کرۆمۆسۆماتەوە باسیبکەین تەنانەت سیفاتی ڕۆحـی بـاوك کاریگـەریی لەسەر مناڵەکەی هەیە. بۆ نموونە گوایـە ئـەمیل زۆلا لێکۆڵینەوەیەکی ئەنجامداوەو باس لەوە دەکات گـەر کەسـێك بـاوکی بەدمەسـت بـێ، رەنگـە نـەوەکانی بەدمەست بن، ئەگەر شەهوەتباز بێت، رەنگـە نـەوەی ئایندەی شـەهوەتبازبێت، قسـە لەسـەر ئـەوە هەیـەو گومان هەیـە کـە ئەوانـە چـەندە راسـتو دروسـتن، رەنگە هەموو جار ئەوە وانەیەتەوە، بـەڵام مـن دڵنیـام لـەوەی کـە پەیوەندییـەکی نـاکۆك لـە رووی ئۆرگانیکییەوە، لە رووی جەستەییەوە گەر ڕۆح تـەبا نەبێت لەنێوان دوو کەسەکەدا، دەتوانێ کاریگەرییو کاردانەوەی زۆر خراپی هەبێت. خۆ من لە خێزانێکی هەلاهەلا گەورەبووم، نموونەی خۆمت بۆ دەهێنمـەوە، من دایـكو بـاوکێکی زۆر ناتـەبام هـەبوو، بـەردەوام شەڕیاندەکرد، هەموو بەیانییەك لەگەڵ شەڕی ئەوانـدا خەبەرم دەبوویەوە، گریمان جیناتی دایكو باوکی من، ناتەبایی ئەوان هیچ کاریگەرییـەکی نـەبووە لەسـەرم، بەڵام من کە سەرم لـە هێلکـە جوقانـد، لـە دامێنـی دایکم کەوتمە خوارەوە، ئیتر مـن ئـەو فیلمـە درێـژەم بینی کە تاڵترین فیلم بوو لە ژیانمدا، خـۆ مەسـەلەی تەبایی ئەوە نییە، ناتەبایی تـەنیا لـەناو پێخەفـدا نییـە، بەڵکو لە کاتی نۆ مانگی مناڵەکەو لەنێو ئێمەشدایە. دیارە منـداڵ لـە سـکی دایکیـدا هەسـت بـە هـەموو شەڕەکان دەکـات، هەسـت بـە مۆسـیقاش دەکـات، هەست بە هەموو شتێك دەکات، هـەموو ناکۆکییـەك ڕەنگدانـەوەی هەیـە لەسـەری، جـۆری خـۆراکی ژنەکـەش کاریگـەری هەیـە، ئـەو خۆراکـەی کـە بەخەمەوە دەیخوات جیاوازی هەیە لەو خۆراکەی کـە بەخۆشییەوە دەیخوات، هەموو ئەو شتانە؛ گریانەکانی، ئـەو کاتـەی کـە دایکێـك سـکی هەیـەو ئـەگری؛ مناڵەکـەی لەگەڵیـدا ئـەگری، ئەمـە شـتێ نییـە قسەوباسی لەسەر نەکرێت، ئـەو گـرژیو لۆچـانەی ناو منداڵـدان، هـەموو گرژبوونـەوەکان کاریگـەریی خۆیان دەبێت لەسەر ئەو منداڵە، بەڵام قسـە لەسـەر ئەوەیە کە دوایی لە دایکدەبێت لـەناو ئـەو خێزانـە ناتەبایە، لەوێوە چیرۆکێك دەستپێدەکات کە چیرۆکی نەهامەتیو نەگبەتی شەوانو ڕۆژانی ڕەشە.